Gemeente Almelo

Raadsbrief ter informatie

Postadres:
Gemeente Almelo
Postbus 5100
7600 GC Almelo

Aan de raad van de gemeente Almelo

Doorkiesnummer	Behandeld door	Datum
	M. Heite	08 juni 2021

Onderwerp
Ingediende zienswijze op mede oprichten stichting Twente Board

Geachte leden van de raad,

Op 16 februari 2021 is de gemeenteraad in de gelegenheid gesteld haar wensen en bedenkingen kenbaar te maken over het voorgenomen besluit van het Algemeen Bestuur (AB) Regio Twente om de stichting Twente Board mede op te richten. De gemeenteraad heeft besloten een zienswijze kenbaar te maken met als strekking een bescheiden doch doeltreffende uitvoeringsorganisatie.

Reactie DB Regio Twente op ingediende zienswijze
Na de behandeling van het raadsvoorstel *Gelegenheid tot zienswijze op mede oprichten van stichting Twente Board* (Raad - 6474) heeft de gemeenteraad besloten de volgende zienswijze kenbaar te maken: "De uitvoeringsorganisatie van Stichting Twente Board dient op het gebied van kosten en omvang de grenzen van noodzakelijkheid en proportionaliteit, ten einde te voldoen aan duidelijk te stellen doelen, niet te overschrijden".

In de vergadering van het AB Regio Twente op 12 mei 2021 is de reactie van het Dagelijks Bestuur (DB) op de ingediende zienswijzen (bijlage 1) besproken. De reactie van het DB op de ingediende zienswijze van de gemeenteraad van Almelo is: “Wij onderschrijven het belang van het proportioneel organiseren van de nieuwe samenwerking. Dit is een belangrijk uitgangspunt geweest bij de opzet van de uitvoeringsorganisatie. Het AB heeft gevraagd aan de Twente Board om een zo efficiënt mogelijke en kwalitatief goede basisinfrastructuur en werkorganisatie, Twente Board Development (TBD), in te richten. De Twente Board heeft 3 scenario’s met verschillende financiële kaders uitgewerkt en geadviseerd te kiezen voor scenario 2 met een bedrag van € 8,92 per inwoner per jaar. Hiermee heeft het AB op 28 oktober 2020 ingestemd. (op 27 januari 2021 is VTE beleid hieraan met € 0,09 toegevoegd, waarmee het totaal € 9,01 is). Naar onze mening wordt hiermee voldaan aan de wens van de raad van Almelo. De uitvoeringsorganisatie is een BV waarover stichting Twente Board 100% zeggenschap heeft. Op deze wijze kan het bestuur van de stichting invloed uitoefenen en controleren in hoeverre de uitvoeringsorganisatie voldoet aan deze uitgangspunten. Tot slot is er een Raad van Commissarissen (RvC) die toezicht houdt op de dagelijkse gang van zaken binnen de BV. De RvC is 3O samengesteld.”

Op 12 mei 2021 heeft het Algemeen Bestuur Regio Twente ingestemd met het mede oprichten van stichting Twente Board.

Reactie DB Regio Twente op gemaakte opmerkingen over de bestuursovereenkomst
Omdat er samenhang is tussen de bestuursovereenkomst Sociaal Economische Structuurversterking (SES) Twente en de stichting Twente Board is de (concept) bestuursovereenkomst ter informatie aan de raad toegestuurd en aan de orde geweest in de raadsvergadering op 16 februari 2021. Vanwege de genoemde samenhang wordt ook de reactie van het DB op de gemaakte opmerkingen over de bestuursovereenkomst (bijlage 2) met u gedeeld.

Zoals in de bijlage staat, heeft het college bij het vaststellen van de bestuursovereenkomst op 16 maart 2021 geen opmerkingen gemaakt. De opmerkingen vanuit de gemeente Almelo zijn reeds eerder in het traject gemaakt.

Op 12 mei 2021 heeft het AB Regio Twente ingestemd met een gewijzigde tekst van de bestuursovereenkomst SES Twente. Het college heeft op 8 juni 2021 de definitieve versie van de bestuursovereenkomst vastgesteld en besloten deze aan te gaan met de overige Twentse gemeenten.

Wij gaan er vanuit u voor dit moment voldoende geïnformeerd te hebben.

Hoogachtend,
Burgemeester en Wethouders van Almelo,
de secretaris, de burgemeester,

F.W. van Ardenne A.J. Gerritsen

Ingediende wensen en bedenkingen door de raden op de oprichting van Stichting Twente Board en de reactie hierop van het dagelijks bestuur

Gemeente	Samenvatting wensen en bedenkingen	Reactie dagelijks bestuur
Almelo	De uitvoeringsorganisatie van Stichting Twente Board dient op het gebied van kosten en omvang de grenzen van noodzakelijkheid en proportionaliteit, teneinde te voldoen aan duidelijk te stellen doelen, niet te overschrijden.	Wij onderschrijven het belang van het proportioneel organiseren van de nieuwe samenwerking. Dit is een belangrijk uitgangspunt geweest bij de opzet van de uitvoeringsorganisatie. Het AB heeft gevraagd aan de Twente Board om een zo efficiënt mogelijke en kwalitatief goede basisinfrastructuur en werkorganisatie, Twente Board Development (TBD), in te richten. De Twente Board heeft 3 scenario's met verschillende financiële kaders uitgewerkt en geadviseerd te kiezen voor scenario 2 met een bedrag van € 8,92 per inwoner per jaar. Hiermee heeft het AB op 28 oktober 2020 ingestemd. (op 27 januari 2021 is VTE beleid hieraan € 0,09 toegevoegd, waarmee het totaal € 9,01 is). Naar onze mening wordt hiermee voldaan aan de wens van de raad van Almelo. De uitvoeringsorganisatie is een BV waarover stichting Twente Board 100% zeggenschap heeft. Op deze wijze kan het bestuur van de stichting invloed uitoefenen en controleren in hoeverre de uitvoeringsorganisatie voldoet aan deze uitgangspunten. Tot slot is er een Raad van Commissarissen (RvC) die toezicht houdt op de dagelijkse gang van zaken binnen de BV. De RvC is 3O samengesteld.
Borne	De gemeenteraad van Borne kan instemmen met de oprichting van de stichting Twente Board. Hierbij plaatst de raad drie kanttekeningen: 1. Door het oprichten van de stichting worden gemeenten verder op afstand gezet van de sociaaleconomische structuurversterking in Twente. Het vergroten van het eigenaarschap van gemeenteraden en de democratische legitimatie van de 3O-samenwerking is daarmee eerder verslechterd dan verbeterd. 2. Afleggen van verantwoording door de stichting. De opbrengsten van samenwerking moeten zichtbaar zijn zowel voor gemeenteraden als voor inwoners. In de statuten is het afleggen van verantwoording beperkt tot het opstellen van een jaarrekening en jaarverslag. Omdat de stichting (deels) wordt gefinancierd met publieke middelen, zou de stichting de besteding en de behaalde resultaten actief inzichtelijk moeten maken voor inwoners en gemeenteraden. Dat dit niet in de statuten is verankerd vinden wij een gemiste kans. 3. Als laatste vragen wij aandacht voor eventuele frictiekosten. Op dit moment is voor ons nog niet duidelijk of er bij de overgang van medewerkers van de Regio Twente naar de werkorganisatie van de stichting	1. Het uitgangspunt van de 3O samenwerking is om als overheid samen met ondernemers en kennisinstellingen sociaaleconomische structuurversterking vorm te geven en op die manier meer te kunnen bereiken voor de inwoners van Twente. Het is niet zo dat gemeenten meer op afstand komen te staan. De betrokkenheid is anders georganiseerd en er zijn nieuwe lijnen voor informatie en verantwoording die transparant moeten worden vormgegeven. Er zijn straks 4 Twentse gemeenten vertegenwoordigd in het bestuur van de stichting. Afstemming tussen de 14 gemeenten over de inbreng vindt plaats in het bestuurlijk overleg, dat is geformaliseerd door middel van een bestuursovereenkomst tussen de 14 colleges. De raad wordt via het college betrokken bij de totstandkoming van de meerjarenplannen en bij het beschikbaar stellen van de financiering hiervoor. Er is volgens ons geen sprake van verslechtering van democratische legitimatie in brede zin, omdat het gevoerde economische beleid niet meer alleen door de overheid alleen wordt bepaald, maar samen met vertegenwoordigers van ondernemers en kennisinstellingen. Op deze wijze heeft een bredere kring van vertegenwoordigers van onze inwoners een belangrijke rol. 2. De inbreng en afstemming van de 14 collegeleden in het bestuur van de Stichting Twente Board is geregeld in de bestuursovereenkomst. De Gemeentewet regelt de actieve informatie- en verantwoordingsplicht tussen college en raad. In artikel 8 van de bestuursovereenkomst is ook benoemd dat het tijdig betrekken van de gemeenteraad onderwerp is van het bestuurlijk overleg. Wij adviseren om een bijlage te toe te voegen aan de bestuursovereenkomst waarin de positie van de raad in de nieuwe samenwerking duidelijker wordt omschreven en meer duidelijkheid wordt gegeven over informatie en verantwoording die het college aflegt ten aanzien van de Twente Board. De middelen worden overigens niet overgemaakt aan de stichting, maar aan de uitvoeringsorganisatie.

	Twente Board sprake is van frictiekosten. Voordat het bestuur van de Regio Twente definitief besluit tot medeoprichting van de stichting willen wij inzicht in de hoogte en de dekking van deze kosten. Daarbij gaan wij ervan uit dat frictiekosten opgevangen worden binnen de bestaande begroting. 4. Omdat eigenaarschap van gemeenteraden, publieke verantwoording en democratische legitimatie bij de oprichting van de stichting onvoldoende verankerd zijn, willen wij onze positie ten opzichte van de stichting Twente Board duidelijk markeren: 1. Op basis van onze instemming en kanttekeningen mag u van de Bornse gemeenteraad een positief-kritische houding verwachten ten aanzien van de stichting Twente Board. Er zijn en worden geen gemeentelijke bevoegdheden overgedragen aan de stichting, ook niet indirect via het bestuurlijk overleg uit de bestuursovereenkomst. 2. Over de (jaarlijkse) Bornse bijdrage aan de stichting besluit de gemeenteraad. De gemeenteraad zal de bijdrage koppelen aan de maatschappelijke resultaten van de stichting met name op het gebied van het creëren van duurzame arbeidsplaatsen. 3. Wij verwachten van het stichtingsbestuur dat hij op basis van de nieuwe Wet versterking legitimiteit gemeenschappelijke regelingen de statuten van de stichting in de geest van de wet aanpassen.	De uitvoeringsorganisatie is een BV waarover stichting Twente Board 100% zeggenschap heeft. Op deze wijze kan het bestuur van de stichting invloed uitoefenen en controleren in hoeverre de uitvoeringsorganisatie voldoet aan deze uitgangspunten. 3. Er zullen frictiekosten zijn. Dit is een omvangrijke verandering, die niet mogelijk is zonder frictiekosten. De omvang hiervan is voor de meeste onderdelen inmiddels inzichtelijk. Voor een aantal onderdelen voorzien we frictiekosten, maar zit er nog een bandbreedte in. Het AB is over de omvang van de frictiekosten op 27 januari 2021 en op 7 april 2021 geïnformeerd. Volgens het besluit van het AB van 25 september 2019, wordt voor dekking van frictiekosten/veranderkapitaal in eerste instantie gekeken naar de mogelijkheden binnen Regio Twente (reserves, vrijval van formatie of inverdieneffecten binnen de nieuwe organisatie). In de tweede plaats wordt een beroep gedaan op beschikbare kennis en expertise van de 14 gemeenten. Als er dan toch extra kosten zijn, dan zal dit voor rekening zijn van de veertien gemeenten. Wij voorzien, dat als de beschikbare dekkingsbronnen binnen Regio Twente daadwerkelijk voor dit doel worden ingezet, het niet nodig is om de gemeenten hiervoor aanvullend te belasten. 4. De door de raad van Borne genoemde aspecten zijn voor ons belangrijke ankerpunten geweest bij het opstellen van de statuten en de bestuursovereenkomst. 1. Een kritische houding van de raad is begrijpelijk. Deze vorm van samenwerking is nieuw in Twente en moet nog bewezen worden en vertrouwen winnen. Het bestuurlijk overleg tussen de 14 collegeleden is een belangrijke schakel hierin. Er worden aan de stichting geen gemeentelijke bevoegdheden overgedragen. 2. Het is uiteindelijk aan de raad zelf om te bepalen of hij geld beschikbaar wil stellen voor sociaaleconomische ontwikkeling. Dat is overigens niet te organiseren op incidentele basis. Vergelijkbaar met de Agenda voor Twente en de Regio Deal zal een periode van 4 jaar (of meer) nodig zijn om daadwerkelijk initiatieven mogelijk te kunnen maken. Niet alleen vanuit meerjarige investeringsprogramma's is een meerjarig commitment nodig/wenselijk, maar ook omdat Twente Board Development geen project is maar een in een BV verankerde organisatie met ook vaste dienstverbanden. 3. De stichting is geen gemeenschappelijke regeling waarop de Wgr van toepassing is. De statuten van de stichting zijn gebaseerd op hoofdstuk 2 van het Burgerlijk Wetboek en zijn bedoeld om de juridische verhoudingen in een rechtspersoon te regelen en niet om de politiek bestuurlijke verhoudingen te regelen of te borgen. Via de wettelijke informatie- en verantwoordingsplicht van het college aan de raad en de bestuursovereenkomst tussen de colleges is democratische legitimiteit vanuit de gemeenten geborgd.
Dinkelland	In de statuten voldoende waarborgen op te nemen, zodat zonder verstrengeling van belangen van de deelnemende partijen besluiten worden genomen over de toekenning van subsidie aan de partijen.	Het is inderdaad een belangrijk punt om waarborgen op te nemen om belangenverstrengelingen te voorkomen. De statuten zijn hierop aangescherpt. Hieraan is toegevoegd dat een lid van het bestuur niet deelneemt aan beraadslaging en besluitvorming indien hij daarbij een direct of indirect persoonlijk belang heeft (zie artikel 10, lid 11). Verder

		staat in artikel 12, lid 5 dat het bestuur van de stichting zo spoedig mogelijk zorgdraagt voor een gedragscode integriteit. Wij realiseren ons dat “zo spoedig mogelijk” niet concreet genoeg is. Daarom hebben we de Twente Board gevraagd om de integriteitscode nu te laten opstellen en ervoor te zorgen dat deze in de eerste vergadering van het bestuur van de stichting vastgesteld kan worden. Het voorkomen van belangenverstrengeling is daarnaast ook geborgd in het stemrecht. Eén O kan nooit zelfstandig een besluit nemen. Uitgaven zullen worden gedaan vanuit Twente Board Development. Daarbij is transparantie het uitgangspunt, evenals dat bij de verdeling van overheidsmiddelen de Europese regels rondom aanbesteding en staatsteun. Ook bij de verdere inrichting van de Twente Board Development organisatie zal hiervoor aandacht zijn. Zo heeft deze BV een onafhankelijke Raad van Commissarissen die toeziet op de gang van zaken in de vennootschap.
Enschede	1. Bij het ontbreken van een directe verantwoordingsrelatie tussen de Twente Board en de gemeenteraden is de samenwerking vanuit het oogpunt van Good Governance gebaat bij het instellen van een Raad van Toezicht / Raad van Commissarissen. Dit toezichthoudend orgaan kan toezien op het bestuur van de Stichting Twente Board ofwel de organisatie Twente Board BV. Om de verantwoordingsrelatie met de gemeenteraad vorm te geven zou in het toezichthoudend orgaan plaats moeten zijn voor een toezichthouder vanuit de gemeenteraden, of door de raden wordt voorgedragen. 2. Binnen de Stichting Twente Board moet ruimte zijn voor de verantwoordingsprocessen die gebruikelijk zijn binnen de deelnemende gemeenten (van colleges van B&W aan gemeenteraden). De afstemming die daarvoor nodig is tussen de planning en control-cycli vraagt voldoende tijd voor het afleggen van die verantwoording aan de gemeenteraad. Dit kan in de voorgestelde bestuursovereenkomst worden vastgelegd, maar vraagt ook oplettendheid voor voldoende tijd in het proces in de Stichting Twente Board. 3. Over het (mede)oprichten van een stichting worden de wensen en bedenkingen van de raden gevraagd. Het ligt daarom voor de hand dat bij wijziging van de statuten evenals bij het ontbinden van de stichting eveneens de gemeenteraden om wensen en bedenkingen worden gevraagd. In de ontwerp statuten is daarin op dit moment nog niet voorzien.	1. De uitvoeringsorganisatie is een BV waarover stichting Twente Board 100% zeggenschap heeft. Op deze wijze kan het bestuur van de stichting invloed uitoefenen en controleren in hoeverre de uitvoeringsorganisatie voldoet aan deze uitgangspunten. Tot slot is er een Raad van Commissarissen (RvC) die toezicht houdt op de dagelijkse gang van zaken binnen de BV. De RvC is 3O samengesteld. 2. Het afleggen van verantwoording en de actieve informatieplicht aan de raad, is en blijft een zaak van het college. Alleen de context van de samenwerking verandert Wij adviseren daarom om een bijlage te toe te voegen aan de bestuursovereenkomst waarin de positie van de raad in de nieuwe samenwerking duidelijker wordt omschreven en duidelijk wordt hoe informatie en verantwoording afgelegd kan worden door het college ten aanzien van de Twente Board. De stichting is geen gemeenschappelijke regeling waarop de Wgr van toepassing is. De statuten van de stichting zijn gebaseerd op het Burgerlijk Wetboek. Zo is de bepaling m.b.t. het aanbieden van de jaarstukken gebaseerd op artikel 2:300 BW, waarin de termijn van 6 maanden is opgenomen. De Twente Board (i.o.) is van mening dat dit sneller kan en 1 mei ook haalbaar is (4 maanden). Dit geldt dan voor artikel 10, lid 1 en lid 7. Dit stelt de gemeenten in staat eerder te acteren en bij te sturen, als dat nodig mocht zijn. Het gesprek hierover dient vooral in de gemeenten plaats te vinden tussen de raad en het college, gevoed door de afstemming in het bestuurlijk overleg dat bij de bestuursovereenkomst wordt ingesteld. De raad heeft geen rechtstreekse verbinding met de stichting. Het contact loopt via het college, die een lid heeft in het bestuurlijk overleg SES. 3. In de statuten is voorzien dat het bestuur van de stichting straks beslist over wijzigingen en ontbinding. De raad heeft geen rechtstreekse verbinding met de stichting. Het contact loopt via het college, die een lid afvaardigt naar het bestuurlijk overleg SES. Via de actieve informatie- en verantwoordingsplicht van het college aan de raad kan de raad hierop invloed uitoefenen. 4. Het is inderdaad een belangrijk punt om waarborgen op te nemen om belangenverstrengelingen te voorkomen. De statuten zijn hierop aangescherpt. Hieraan

	4. In de statuten voor de Stichting Twente Board ontbreken op dit moment voldoende waarborgen om bij besluiten over de toekenning van subsidie aan partijen, belangenverstrengeling van de deelnemende partijen te voorkomen. De gemeenteraad van Enschede acht het ontbreken van die waarborg ongewenst.	is toegevoegd dat een lid van het bestuur niet deelneemt aan beraadslaging en besluitvorming indien hij daarbij een direct of indirect persoonlijk belang heeft (zie artikel 10, lid 11). Verder staat in artikel 12, lid 5 dat het bestuur van de stichting zo spoedig mogelijk zorgdraagt voor een gedragscode integriteit. Wij realiseren ons dat “zo spoedig mogelijk” niet concreet genoeg is. Daarom hebben we de Twente Board gevraagd om de integriteitscode nu te laten opstellen en ervoor te zorgen dat deze in de eerste vergadering van het bestuur van de stichting vastgesteld kan worden. Het voorkomen van belangenverstrengeling is daarnaast ook geborgd in het stemrecht. Eén O kan nooit zelfstandig een besluit nemen. Uitgaven zullen worden gedaan vanuit Twente Board Development. Daarbij is transparantie het uitgangspunt, evenals dat bij de verdeling van overheidsmiddelen de Europese regels rondom aanbesteding en staatsteun. Ook bij de verdere inrichting van de Twente Board Development organisatie zal hiervoor aandacht zijn. Zo heeft deze BV een onafhankelijke Raad van Commissarissen die toeziet op de gang van zaken in de vennootschap.
Haaksbergen	1. Aan de Stichting Twente Board wordt voorgesteld om artikel 10 van de statuten te wijzigen om de noodzakelijke verantwoording door colleges richting raden te borgen door: a. in lid 2: binnen *zes maanden* te vervangen door *voor 1 mei;* b. aan lid 4 toe te voegen*: nadat de colleges van B&W 6 weken de tijd hebben gehad om de jaarstukken met hun gemeenteraden te bespreken;* c. aan lid 6 toe te voegen: *nadat de colleges van B&W 6 weken de tijd hebben gehad om het plan met hun gemeenteraden te bespreken.* 2. In de statuten van de Stichting Twente Board voldoende waarborgen op te nemen zodat zonder verstrengeling van belangen van de deelnemende partijen besluiten worden genomen over de toekenning van subsidie aan de partijen;	1. De stichting is geen gemeenschappelijke regeling waarop de Wgr van toepassing is. De statuten van de stichting zijn gebaseerd op hoofdstuk 2 van het Burgerlijk Wetboek en zijn bedoeld om de juridische verhoudingen in een rechtspersoon te regelen en niet om de politiek bestuurlijke verhoudingen te regelen of te borgen. Via de wettelijke informatie- en verantwoordingsplicht van het college aan de raad en de bestuursovereenkomst tussen de colleges is democratische legitimiteit geborgd. Wij adviseren om een bijlage te toe te voegen aan de bestuursovereenkomst waarin de rol van de raad in de nieuwe samenwerking duidelijker wordt omschreven en meer duidelijkheid wordt gegeven over informatie en verantwoording van college aan raad ten aanzien van de Twente Board. a. De bepaling over het aanbieden van jaarstukken is gebaseerd op artikel 2:300 BW, waarin de termijn van 6 maanden is opgenomen. Uit deze reactie maken we op dat de jaarverantwoording van de stichting te laat in het jaar is. Er staat nu dat de jaarstukken binnen 6 maanden na afloop van het boekjaar worden aangeboden aan het bestuur. De Twente Board (i.o.) is van mening dat dit inderdaad sneller kan en 1 mei ook haalbaar is (4 maanden). Dit geldt dan voor artikel 10, lid 1 en lid 7. Dit stelt de gemeenten in staat eerder te acteren en bij te sturen, als dat nodig mocht zijn. b. De raad wil meer positie bij het vaststellen van jaarstukken. Het gesprek hierover dient vooral binnen de gemeente zelf plaats te vinden tussen raad en college, gevoed door de afstemming in het bestuurlijk overleg dat bij de bestuursovereenkomst wordt ingesteld. De raad heeft geen rechtstreekse verbinding met de stichting. Wij interpreteren deze opmerking van de raad ook als een vraag naar de wijze waarop hij de informatie kan krijgen om de controlerende taak goed uit te voeren. In deze nieuwe samenwerking is dat kennelijk nog onvoldoende duidelijk. Daarom adviseren wij de colleges dit aspect mee te nemen in de bijlage van de bestuursovereenkomst. c. De jaarplannen zijn gebaseerd op de meerjarenplanning. Deze meerjarenplanning is kaderstellend en komt tot stand met betrokkenheid van de raad. Het college is (direct

		of via het bestuurlijk overleg) betrokken bij de totstandkoming van de jaarverslagen en de jaarplannen via de vertegenwoordiging in het bestuur van de stichting. De jaarverslagen zijn uiterlijk 1 mei beschikbaar voor alle achterbannen. Het college bespreekt deze met de raad. De jaarverslagen kunnen aanleiding geven tot een wens om bij te sturen. Indien dat het geval is, kan het lid van het college dit via het bestuurlijk overleg SES inbrengen ten behoeve van de nieuwe jaarplannen. De directeur van Twente Board Development, indien mogelijk vergezeld door de voorzitter van de Twente Board, bezoeken als de raad dat wenst jaarlijks de raad (of gezamenlijke raden bijvoorbeeld via een Twenteraad) voor terugblik op vorig jaar en schetsen contouren voor komende jaar. 2. Het is inderdaad een belangrijk punt om waarborgen op te nemen om belangenverstrengelingen te voorkomen. De statuten zijn hierop aangescherpt. Hieraan is toegevoegd dat een lid van het bestuur niet deelneemt aan beraadslaging en besluitvorming indien hij daarbij een direct of indirect persoonlijk belang heeft (zie artikel 10, lid 11). Verder staat in artikel 12, lid 5 dat het bestuur van de stichting zo spoedig mogelijk zorgdraagt voor een gedragscode integriteit. Wij realiseren ons dat “zo spoedig mogelijk” niet concreet genoeg is. Daarom hebben we de Twente Board gevraagd om de integriteitscode nu te laten opstellen en ervoor te zorgen dat deze in de eerste vergadering van het bestuur van de stichting vastgesteld kan worden. Het voorkomen van belangenverstrengeling is daarnaast ook geborgd in het stemrecht. Eén O kan nooit zelfstandig een besluit nemen. Uitgaven zullen worden gedaan vanuit Twente Board Development. Daarbij is transparantie het uitgangspunt, evenals dat bij de verdeling van overheidsmiddelen de Europese regels rondom aanbesteding en staatsteun. Ook bij de verdere inrichting van de Twente Board Development organisatie zal hiervoor aandacht zijn. Zo heeft deze BV een onafhankelijke Raad van Commissarissen die toeziet op de gang van zaken in de vennootschap.
Hellendoorn	1. Voorgesteld wordt de statuten van de stichting Twente Board zodanig aan te passen dat ze aansluiten bij de geest van de nieuwe Wet versterking legitimiteit gemeenschappelijke regelingen. Daarbij gaat het in bijzonder om de positie van de gemeenteraden ten opzichte van gemeenschappelijke regelingen/ verbonden partijen. 2. Gepleit wordt voor het opnemen van voldoende waarborgen in de statuten zodat zonder verstrengeling van belangen van de deelnemende partijen besluiten worden genomen over de toekenning van statuten aan partijen.	1. De stichting is geen gemeenschappelijke regeling waarop de Wgr van toepassing is. De statuten van de stichting zijn gebaseerd op hoofdstuk 2 van het Burgerlijk Wetboek en zijn bedoeld om de juridische verhoudingen in een rechtspersoon te regelen en niet om de politiek bestuurlijke verhoudingen te regelen of te borgen. Via de wettelijke informatie- en verantwoordingsplicht van het college aan de raad en de bestuursovereenkomst tussen de colleges is democratische legitimiteit vanuit de gemeenten geborgd. 2. Het is inderdaad een belangrijk punt om waarborgen op te nemen om belangenverstrengelingen te voorkomen. De statuten zijn hierop aangescherpt. Hieraan is toegevoegd dat een lid van het bestuur niet deelneemt aan beraadslaging en besluitvorming indien hij daarbij een direct of indirect persoonlijk belang heeft (zie artikel 10, lid 11). Verder staat in artikel 12, lid 5 dat het bestuur van de stichting zo spoedig mogelijk zorgdraagt voor een gedragscode integriteit. Wij realiseren ons dat “zo spoedig mogelijk” niet concreet genoeg is. Daarom hebben we de Twente Board gevraagd om de integriteitscode nu te laten opstellen en ervoor te zorgen dat deze in de eerste

		vergadering van het bestuur van de stichting vastgesteld kan worden. Het voorkomen van belangenverstrengeling is daarnaast ook geborgd in het stemrecht. Eén O kan nooit zelfstandig een besluit nemen. Uitgaven zullen worden gedaan vanuit Twente Board Development. Daarbij is transparantie het uitgangspunt, evenals dat bij de verdeling van overheidsmiddelen de Europese regels rondom aanbesteding en staatsteun. Ook bij de verdere inrichting van de Twente Board Development organisatie zal hiervoor aandacht zijn. Zo heeft deze BV een onafhankelijke Raad van Commissarissen die toeziet op de gang van zaken in de vennootschap.
Hengelo	2. Aan de Stichting Twente Board wordt voorgesteld om artikel 10 van de statuten te wijzigen om de noodzakelijke verantwoording door colleges richting raden te borgen door: a. in lid 2: binnen *zes maanden* te vervangen door *voor 1 mei;* b. aan lid 4 toe te voegen*: nadat de colleges van B&W 6 weken de tijd hebben gehad om de jaarstukken met hun gemeenteraden te bespreken;* c. aan lid 6 toe te voegen: *nadat de colleges van B&W 6 weken de tijd hebben gehad om het plan met hun gemeenteraden te bespreken.* *3.* In de doelstelling van de stichting Twente Board tot uitdrukking laten komen dat circulariteit & duurzaamheid van minstens even groot belang is als de beoogde economische ontwikkeling. En daartoe artikel 2.1 bijvoorbeeld als volgt te wijzigen (toevoegingen in rood, doorhalingen staan al in lid 2): De stichting heeft ten doel de sociaaleconomische structuur, circulariteit en duurzaamheid in Twente te versterken om daarmee de economische slagkracht en duurzame basis van de regio Twente verder te ontwikkelen en regionale groeikansen te benutten ~~door het bepalen van de economische strategie en het richting geven aan investeringen die aansluiten bij de koers van Twente.~~ Daarin is een ~~economische~~ agenda leidend, die inzet op regionale kansrijke, meerjarige projecten en programma's.	1. De stichting is geen gemeenschappelijke regeling waarop de Wgr van toepassing is. De statuten van de stichting zijn gebaseerd op hoofdstuk 2 van het Burgerlijk Wetboek en zijn bedoeld om de juridische verhoudingen in een rechtspersoon te regelen en niet om de politiek bestuurlijke verhoudingen te regelen of te borgen. Via de wettelijke informatie- en verantwoordingsplicht van het college aan de raad en de bestuursovereenkomst tussen de colleges is democratische legitimiteit geborgd. Wij adviseren om een bijlage toe te voegen aan de bestuursovereenkomst waarin de rol van de raden in de nieuwe samenwerking duidelijker wordt omschreven en meer duidelijkheid wordt gegeven over informatie en verantwoording van college aan raad ten aanzien van de Twente Board. a. De bepaling over het aanbieden van jaarstukken is gebaseerd op artikel 2:300 BW, waarin de termijn van 6 maanden is opgenomen. Uit deze reactie maken we op dat de jaarverantwoording van de stichting te laat in het jaar is. Er staat nu dat de jaarstukken binnen 6 maanden na afloop van het boekjaar worden aangeboden aan het bestuur. De Twente Board (i.o.) is van mening dat dit inderdaad sneller kan en 1 mei ook haalbaar is (4 maanden). Dit geldt dan voor artikel 10, lid 1 en lid 7. Dit stelt de gemeenten in staat eerder te acteren en bij te sturen, als dat nodig mocht zijn. b. De raad wil meer positie bij het vaststellen van jaarstukken. Het gesprek hierover dient vooral binnen de gemeente zelf plaats te vinden tussen raad en college, gevoed door de afstemming in het bestuurlijk overleg dat bij de bestuursovereenkomst wordt ingesteld. De raad heeft geen rechtstreekse verbinding met de stichting. Wij interpreteren deze opmerking van de raad ook als een vraag naar de wijze waarop hij de informatie kan krijgen om de controlerende taak goed uit te voeren. In deze nieuwe samenwerking is dat kennelijk nog onvoldoende duidelijk. Daarom adviseren wij de colleges dit aspect mee te nemen in de bijlage van de bestuursovereenkomst. c. De jaarplannen zijn gebaseerd op de meerjarenplanning. Deze meerjarenplanning is kaderstellend en komt tot stand met betrokkenheid van de raad. Het college is (direct of via het bestuurlijk overleg) betrokken bij de totstandkoming van de jaarverslagen en de jaarplannen via de vertegenwoordiging in het bestuur van de stichting. De jaarverslagen zijn uiterlijk 1 mei beschikbaar voor alle achterbannen. Het college bespreekt deze met de raad. De jaarverslagen kunnen aanleiding geven tot een wens om bij te sturen. Indien dat het geval is, kan een lid van het college dit via het bestuurlijk overleg SES inbrengen ten behoeve van de nieuwe jaarplannen. De directeur van Twente Board Development, indien mogelijk vergezeld door de voorzitter van de Twente Board, bezoeken als de raad dat wenst jaarlijks de raad (of

		gezamenlijk bijvoorbeeld via een Twenteraad) voor terugblik op vorig jaar en schetsen contouren voor komende jaar. 2. Het gaat bij de samenwerking binnen de Twente Board om de versterking van de sociaaleconomische structuur. Daarbij is vanzelfsprekend ook aandacht voor duurzaamheid en circulariteit. De statuten zijn bedoeld om op hoofdlijnen de doelstelling te beschrijven. Hoe dit te bereiken is vastgelegd in andere documenten zoals de gezamenlijke economische agenda (meerjarenplan). Bij het opstellen worden de gemeenten (college en raad) betrokken. Zo richt de Twente Board zich op de uitvoering van de Agenda van Twente 2018-2022 en de Regio Deal. Circulariteit en duurzaamheid komen daarin nadrukkelijk aan bod als 1 van de 4 inhoudelijke pijlers. De aandacht voor duurzaamheid is ook terug te zien de strategische visie van de Twente Board op 2020-2025. Deze draagt de titel “Toonaangevende groene technologische topregio - Wij stimuleren innovatie en ondernemerschap en werken aan een duurzaam Twente met werk en welzijn voor iedereen”.
Hof van Twente	Er worden geen wensen en bedenkingen ingediend tegen de oprichting. Een aantal punten uit dit debat die het college wil delen, omdat zij van belang zijn voor ontwikkeling van stichting Twente Board en draagvlak daarvoor binnen onze regio. 1. De gemeenteraad heeft zorgen geuit over de democratische legitimatie van de stichting. Uiteraard is het aan het college om de raad gedegen te informeren over de ontwikkelingen, maar deze zorg behoeft continue aandacht en daarmee een goede rapportage en communicatie vanuit de stichting richting de colleges. In dat kader is het van belang de toelichting bij de statuten na te leven. Onze gemeenteraad en het college beschouwen deze toelichting als integraal onderdeel van de gemaakte afspraken. 2. Daarnaast zijn vragen gesteld over de onduidelijkheid over de financiële toezeggingen. Toezeggingen voor vervolgfinanciering zal de raad pas kunnen doen na de integrale afweging in de kadernota van medio 2022. Naar wij hebben begrepen speelt dit punt bij meerdere gemeenten en heeft de voorzitter van het AB in de laatstgehouden AB vergadering de toezegging gedaan om dit punt te verduidelijken, te meer daar de	1. Er is volgens ons geen sprake van verslechtering van democratische legitimatie in brede zin, omdat het gevoerde economische beleid niet meer alleen door de overheid alleen wordt bepaald, maar samen met vertegenwoordigers van ondernemers en kennisinstellingen. Op deze wijze heeft een bredere kring van vertegenwoordigers van onze inwoners een belangrijke rol. De afstemming tussen de colleges over de inbreng in het bestuur van Stichting Twente Board vindt plaats via het overleg bij de bestuursovereenkomst. De Gemeentewet regelt de actieve informatie- en verantwoordingsplicht tussen college en raad. In artikel 8 van de bestuursovereenkomst is benoemd dat het tijdig betrekken van de gemeenteraad onderwerp is van het bestuurlijk overleg. Het afleggen van verantwoording en de actieve informatieplicht in deze nieuwe situatie moet goed worden geborgd. Wij adviseren daarom om een bijlage te toe te voegen aan de bestuursovereenkomst waarin de rol van de raad in de nieuwe samenwerking duidelijker wordt omschreven en meer duidelijkheid wordt gegeven over informatie en verantwoording ten aanzien van de Twente Board. 2. In de bestuursovereenkomst wordt uitgegaan van financiering tot en met 2022. In artikel 12 staat dat partijen uiterlijk 1 juli 2022 de bijdrage evalueren mede op basis van een evaluatie van de Twente Board over de werking van de 3O-samenwerking. Besluiten over additionele middelen zoals meerjarenplannen en investeringsagenda’s, worden unaniem genomen nadat partijen het voorgenomen besluit gelet op het budgetrecht voor instemming aan de raad hebben voorgelegd. 3. De positie van de Twenteraad heeft onze aandacht en de aandacht van het AB . Op 7 april 2021 is besloten de toekomstige facilitering van de Twenteraad samen met het presidium van de Twenteraad op te pakken. Tot die tijd (1 januari 2022) wordt de facilitering vanuit Regio Twente (en straks de GR Gezondheid) gehandhaafd. Inmiddels

	opzegtermijnen als opgenomen in de statuten in dit kader wellicht anders doen veronderstellen. 3. De noodzaak om de Twenteraad een goede landingsplaats te geven in de nieuwe regionale structuren. Een bespreking welke wordt vervolgd bij de bespreking door de raden van de voorstellen over onder meer de GR gezondheid.	hebben zich daarvoor 3 gemeenten kandidaat gesteld en zullen deze opties verder worden uitgewerkt.
Losser	De gemeenteraad van Losser heeft op 9 maart 2021 besloten om geen wensen en bedenkingen in te brengen.	Wij nemen hier kennis van.
Oldenzaal	1. In de statuten voldoende waarborgen op te nemen, zodat zonder verstrengeling van belangen van de deelnemende partijen besluiten worden genomen over de toekenning van subsidie aan de partijen. 2. Binnen de kring van Twentse gemeenten er voor zorg te dragen dat in de transitie van de Regio Twente voorzieningen worden getroffen voor een adequate ondersteuning en facilitering van de Twenteraad en het Twentepresidium in hetzij de statuten van de stichting, hetzij de BOK, hetzij de gezondheids-GR.	1. Het is inderdaad een belangrijk punt om waarborgen op te nemen om belangenverstrengelingen te voorkomen. De statuten zijn hierop aangescherpt. Hieraan is toegevoegd dat een lid van het bestuur niet deelneemt aan beraadslaging en besluitvorming indien hij daarbij een direct of indirect persoonlijk belang heeft (zie artikel 10, lid 11). Verder staat in artikel 12, lid 5 dat het bestuur van de stichting zo spoedig mogelijk zorgdraagt voor een gedragscode integriteit. Wij realiseren ons dat “zo spoedig mogelijk” niet concreet genoeg is. Daarom hebben we de Twente Board gevraagd om de integriteitscode nu te laten opstellen en ervoor te zorgen dat deze in de eerste vergadering van het bestuur van de stichting vastgesteld kan worden. Het voorkomen van belangenverstrengeling is daarnaast ook geborgd in het stemrecht. Eén O kan nooit zelfstandig een besluit nemen. Uitgaven zullen worden gedaan vanuit Twente Board Development. Daarbij is transparantie het uitgangspunt, evenals dat bij de verdeling van overheidsmiddelen de Europese regels rondom aanbesteding en staatsteun. Ook bij de verdere inrichting van de Twente Board Development organisatie zal hiervoor aandacht zijn. Zo heeft deze BV een onafhankelijke Raad van Commissarissen die toeziet op de gang van zaken in de vennootschap. 2. De positie van de Twenteraad heeft onze aandacht en de aandacht van het AB. Op 7 april 2021 is besloten de toekomstige facilitering van de Twenteraad samen met het presidium van de Twenteraad op te pakken. Tot die tijd (1 januari 2022) wordt de facilitering vanuit Regio Twente (en straks de GR Gezondheid) gehandhaafd. Inmiddels hebben zich daarvoor 3 gemeenten kandidaat gesteld en zullen deze opties verder worden uitgewerkt. Het koppelen van Twenteraad aan de statuten van stichting Twente Board is niet in lijn met het transitieplan. De statuten zijn bedoeld om de juridische verhoudingen van de 3 O’s van en binnen de stichting te regelen en niet om gastheerschap te bieden aan andere (overheids-) samenwerkingen. In het transitieplan wordt uitgegaan van gastheerschap vanuit gemeenten.
Rijssen-Holten	1. In de statuten voldoende waarborgen op te nemen, zodat zonder verstrengeling van belangen van de	1. Het is inderdaad een belangrijk punt om waarborgen op te nemen om belangenverstrengelingen te voorkomen. De statuten zijn hierop aangescherpt. Hieraan is toegevoegd dat een lid van het bestuur niet deelneemt aan beraadslaging en

	deelnemende partijen besluiten worden genomen over de toekenning van subsidie aan de partijen. 2. Binnen de kring van Twentse gemeenten er voor zorg te dragen dat in de transitie van de Regio Twente voorzieningen worden getroffen voor een adequate ondersteuning en facilitering van de Twenteraad en het Twentepresidium.	besluitvorming indien hij daarbij een direct of indirect persoonlijk belang heeft (zie artikel 10, lid 11). Verder staat in artikel 12, lid 5 dat het bestuur van de stichting zo spoedig mogelijk zorgdraagt voor een gedragscode integriteit. Wij realiseren ons dat “zo spoedig mogelijk” niet concreet genoeg is. Daarom hebben we de Twente Board gevraagd om de integriteitscode nu te laten opstellen en ervoor te zorgen dat deze in de eerste vergadering van het bestuur van de stichting vastgesteld kan worden. Het voorkomen van belangenverstrengeling is daarnaast ook geborgd in het stemrecht. Eén O kan nooit zelfstandig een besluit nemen. Uitgaven zullen worden gedaan vanuit Twente Board Development. Daarbij is transparantie het uitgangspunt, evenals dat bij de verdeling van overheidsmiddelen de Europese regels rondom aanbesteding en staatsteun. Ook bij de verdere inrichting van de Twente Board Development organisatie zal hiervoor aandacht zijn. Zo heeft deze BV een onafhankelijke Raad van Commissarissen die toeziet op de gang van zaken in de vennootschap. 2. De positie van de Twenteraad heeft onze aandacht en de aandacht van het AB. Op 7 april 2021 is besloten de toekomstige facilitering van de Twenteraad samen met het presidium van de Twenteraad op te pakken. Tot die tijd (1 januari 2022) wordt de facilitering vanuit Regio Twente (en straks de GR Gezondheid) gehandhaafd. Inmiddels hebben zich daarvoor 3 gemeenten kandidaat gesteld en zullen deze opties verder worden uitgewerkt.
Tubbergen	1. Jaarstukken: a. De jaarstukken worden vergezeld van een managementrapportage van een registeraccountant voor 1 april na afloop van het boekjaar aan het bestuur aangeboden; b. Het bestuur brengt jaarlijks voor 1 juli verslag uit, waarin het in een samenvatting van de jaarrekening, een toelichting op de resultaten en ontwikkelingen in het voorgaande jaar en een kosten-/batenanalyse voorziet; c. Het jaarplan wordt niet eerder vastgesteld dan nadat de colleges tenminste zes weken de tijd hebben gehad om dat plan met hun raden te bespreken. 2. In de statuten voldoende waarborgen op te nemen, zodat zonder verstrengeling van belangen van de deelnemende partijen besluiten worden genomen over de toekenning van subsidie aan de partijen.	1. De stichting is geen gemeenschappelijke regeling waarop de Wgr van toepassing is. De statuten van de stichting zijn gebaseerd op hoofdstuk 2 van het Burgerlijk Wetboek en zijn bedoeld om de juridische verhoudingen in een rechtspersoon te regelen en niet om de politiek bestuurlijke verhoudingen te regelen of te borgen. Via de wettelijke informatie- en verantwoordingsplicht van het college aan de raad en de bestuursovereenkomst tussen de colleges is democratische legitimiteit geborgd. Wij adviseren om een bijlage te toe te voegen aan de bestuursovereenkomst waarin de rol van de raad in de nieuwe samenwerking duidelijker wordt omschreven en meer duidelijkheid wordt gegeven over informatie en verantwoording van college aan raad ten aanzien van de Twente Board. a. De bepaling over het aanbieden van jaarstukken is gebaseerd op artikel 2:300 BW, waarin de termijn van 6 maanden is opgenomen. Uit deze reactie maken we op dat de jaarverantwoording van de stichting te laat in het jaar is. Er staat nu dat de jaarstukken binnen 6 maanden na afloop van het boekjaar worden aangeboden aan het bestuur. De Twente Board (i.o.) is van mening dat dit inderdaad sneller kan en 1 mei ook haalbaar is (4 maanden). Dit geldt dan voor artikel 10, lid 1 en lid 7. Dit stelt de gemeenten in staat eerder te acteren en bij te sturen, als dat nodig mocht zijn. b. De raad wil meer positie bij het vaststellen van jaarstukken. Het gesprek hierover dient vooral binnen de gemeente zelf plaats te vinden tussen raad en college, gevoed door de afstemming in het bestuurlijk overleg dat bij de bestuursovereenkomst wordt ingesteld. De raad heeft geen rechtstreekse verbinding met de stichting. Wij interpreteren deze opmerking van de raad ook als een vraag naar de wijze waarop hij

	3. Binnen de kring van Twentse gemeenten er voor zorg te dragen dat in de transitie van de Regio Twente voorzieningen worden getroffen voor een adequate ondersteuning en facilitering van de Twenteraad en het Twentepresidium in hetzij de statuten van de stichting, hetzij de BOK, hetzij de gezondheids-GR.	de informatie kan krijgen om de controlerende taak goed uit te voeren. In deze nieuwe samenwerking is dat kennelijk nog onvoldoende duidelijk. Daarom adviseren wij de colleges dit aspect mee te nemen in de bijlage van de bestuursovereenkomst en daarin helder te verwoorden hoe de raad goed positie kan krijgen. c. De jaarplannen zijn gebaseerd op de meerjarenplanning. Deze meerjarenplanning is kaderstellend en komt tot stand met betrokkenheid van de raad. Het college is (direct of via het bestuurlijk overleg) betrokken bij de totstandkoming van de jaarverslagen en de jaarplannen via de vertegenwoordiging in het bestuur van de stichting. De jaarverslagen zijn uiterlijk 1 mei beschikbaar voor alle achterbannen. Het college bespreekt deze met de raad. De jaarverslagen kunnen aanleiding geven tot een wens om bij te sturen. Indien dat het geval is, kan een lid van het college dit via het bestuurlijk overleg SES inbrengen ten behoeve van de nieuwe jaarplannen. De directeur van Twente Board Development, indien mogelijk vergezeld door de voorzitter van de Twente Board, bezoeken als de raad dat wenst jaarlijks de raad (of gezamenlijke raden bijvoorbeeld via een Twenteraad) voor terugblik op vorig jaar en schetsen contouren voor komende jaar. 2. Het is inderdaad een belangrijk punt om waarborgen op te nemen om belangenverstrengelingen te voorkomen. De statuten zijn hierop aangescherpt. Hieraan is toegevoegd dat een lid van het bestuur niet deelneemt aan beraadslaging en besluitvorming indien hij daarbij een direct of indirect persoonlijk belang heeft (zie artikel 10, lid 11). Verder staat in artikel 12, lid 5 dat het bestuur van de stichting zo spoedig mogelijk zorgdraagt voor een gedragscode integriteit. Wij realiseren ons dat “zo spoedig mogelijk” niet concreet genoeg is. Daarom hebben we de Twente Board gevraagd om de integriteitscode nu te laten opstellen en ervoor te zorgen dat deze in de eerste vergadering van het bestuur van de stichting vastgesteld kan worden. Het voorkomen van belangenverstrengeling is daarnaast ook geborgd in het stemrecht. Eén O kan nooit zelfstandig een besluit nemen. Uitgaven zullen worden gedaan vanuit Twente Board Development. Daarbij is transparantie het uitgangspunt, evenals dat bij de verdeling van overheidsmiddelen de Europese regels rondom aanbesteding en staatsteun. Ook bij de verdere inrichting van de Twente Board Development organisatie zal hiervoor aandacht zijn. Zo heeft deze BV een onafhankelijke Raad van Commissarissen die toeziet op de gang van zaken in de vennootschap. 3. De positie van de Twenteraad heeft onze aandacht en de aandacht van het AB. Op 7 april 2021 is besloten de toekomstige facilitering van de Twenteraad samen met het presidium van de Twenteraad op te pakken. Tot die tijd (1 januari 2022) wordt de facilitering vanuit Regio Twente (en straks de GR Gezondheid) gehandhaafd. Inmiddels hebben zich daarvoor 3 gemeenten kandidaat gesteld en zullen deze opties verder worden uitgewerkt
Twenterand	1. Wijzigen aan **artikel 2, lid 2**: De stichting streeft deze doelstelling na door: - versterken van de mobiliteit en	1. Het is vanzelfsprekend dat het in deze samenwerking ook gaat om de het verbeteren van de mobiliteit en bereikbaarheid van zowel het stedelijk gebied als het platteland, indien dit

	het verbeteren van de bereikbaarheid, zowel stedelijk als op platteland.	in het belang is van de economische ontwikkeling van Twente. Deze statuten zijn echter bedoeld om op hoofdlijnen (en niet in detail) de doelstelling te beschrijven. Daarvoor is het meerjarenplan bedoeld. Bij het opstellen worden de gemeenten (college en raad) betrokken.
	2. Toevoegen aan **artikel 2, lid 2**: De stichting streeft deze doelstelling na door: - intensieve samenwerking met de Euregio, vanwege gedeelde belangen; - kennis en ervaringsuitwisseling met de Regio Zwolle;	2. Ook in dit geval is het vanzelfsprekend dat, daar waar dit wenselijk en noodzakelijk is, samen wordt gewerkt met Euregio en de Regio Zwolle In die zin moet in artikel 2, lid 2 sub d het aangaan van allianties met *'en andere (semi) overheden'* worden gelezen. Hier geldt eveneens dat de statuten bedoeld zijn om op hoofdlijnen en niet in detail alle mogelijke samenwerkingspartners te vermelden.
	3. Artikel 10 van de statuten te wijzigen om de noodzakelijke verantwoording door de colleges richting de raden te borgen a. De jaarstukken worden vergezeld van een managementrapportage van een registeraccountant voor 1 april na afloop van het boekjaar aan het bestuur aangeboden; b. Het bestuur brengt jaarlijks voor 1 juli verslag uit, waarin het in een samenvatting van de jaarrekening, een toelichting op de resultaten en ontwikkelingen in het voorgaande jaar en een kosten-/batenanalyse voorziet. c. Het jaarplan wordt niet eerder vastgesteld dan nadat de colleges tenminste zes weken de tijd hebben gehad om dat plan met hun raden te bespreken.	3. De stichting is geen gemeenschappelijke regeling waarop de Wgr van toepassing is. De statuten van de stichting zijn gebaseerd op hoofdstuk 2 van het Burgerlijk Wetboek en zijn bedoeld om de juridische verhoudingen in een rechtspersoon te regelen en niet om de politiek bestuurlijke verhoudingen te regelen of te borgen. Via de wettelijke informatie- en verantwoordingsplicht van het college aan de raad en de bestuursovereenkomst tussen de colleges is democratische legitimiteit geborgd. Wij adviseren om een bijlage te toe te voegen aan de bestuursovereenkomst waarin de rol van de raad in de nieuwe samenwerking duidelijker wordt omschreven en meer duidelijkheid wordt gegeven over informatie en verantwoording van college aan raad ten aanzien van de Twente Board. a. De bepaling over het aanbieden van jaarstukken is gebaseerd op artikel 2:300 BW, waarin de termijn van 6 maanden is opgenomen. Uit deze reactie maken we op dat de jaarverantwoording van de stichting te laat in het jaar is. Er staat nu dat de jaarstukken binnen 6 maanden na afloop van het boekjaar worden aangeboden aan het bestuur. De Twente Board (i.o.) is van mening dat dit inderdaad sneller kan en 1 mei ook haalbaar is (4 maanden). Dit geldt dan voor artikel 10, lid 1 en lid 7. Dit stelt de gemeenten in staat eerder te acteren en bij te sturen, als dat nodig mocht zijn. b. De raad wil meer positie bij het vaststellen van jaarstukken. Het gesprek hierover dient vooral binnen de gemeente zelf plaats te vinden tussen raad en college, gevoed door de afstemming in het bestuurlijk overleg dat bij de bestuursovereenkomst wordt ingesteld. De raad heeft geen rechtstreekse verbinding met de stichting. Wij interpreteren deze opmerking van de raad ook als een vraag naar de wijze waarop hij de informatie kan krijgen om de controlerende taak goed uit te voeren. In deze nieuwe samenwerking is dat kennelijk nog onvoldoende duidelijk. Daarom adviseren wij de colleges dit aspect mee te nemen in de bijlage van de bestuursovereenkomst en daarin helder te verwoorden hoe de raad goed positie kan krijgen. c. De jaarplannen zijn gebaseerd op de meerjarenplanning. Deze meerjarenplanning is kaderstellend en komt tot stand met betrokkenheid van de raad. Het college is (direct of via het bestuurlijk overleg) betrokken bij de totstandkoming van de jaarverslagen en de jaarplannen via de vertegenwoordiging in het bestuur van de stichting. De jaarverslagen zijn uiterlijk 1 mei beschikbaar voor alle achterbannen. Het college bespreekt deze met de raad. De jaarverslagen kunnen aanleiding geven tot een wens om bij te sturen. Indien dat het geval is, kan het lid van het college dit via het
	4. Zonder verstrengeling van belangen van de deelnemende partijen worden besluiten genomen over de toekenning van subsidie aan partijen.	

		bestuurlijk overleg SES inbrengen ten behoeve van de nieuwe jaarplannen. De directeur van Twente Board Development, indien mogelijk vergezeld door de voorzitter van de Twente Board, bezoeken als de raad dat wenst jaarlijks de raad (of gezamenlijke raden bijvoorbeeld via een Twenteraad) voor terugblik op vorig jaar en schetsen contouren voor komende jaar. 4. Het is inderdaad een belangrijk punt om waarborgen op te nemen om belangenverstrengelingen te voorkomen. De statuten zijn hierop aangescherpt. Hieraan is toegevoegd dat een lid van het bestuur niet deelneemt aan beraadslaging en besluitvorming indien hij daarbij een direct of indirect persoonlijk belang heeft (zie artikel 10, lid 11). Verder staat in artikel 12, lid 5 dat het bestuur van de stichting zo spoedig mogelijk zorgdraagt voor een gedragscode integriteit. Wij realiseren ons dat “zo spoedig mogelijk” niet concreet genoeg is. Daarom hebben we de Twente Board gevraagd om de integriteitscode nu te laten opstellen en ervoor te zorgen dat deze in de eerste vergadering van het bestuur van de stichting vastgesteld kan worden. Het voorkomen van belangenverstrengeling is daarnaast ook geborgd in het stemrecht. Eén O kan nooit zelfstandig een besluit nemen. Uitgaven zullen worden gedaan vanuit Twente Board Development. Daarbij is transparantie het uitgangspunt, evenals dat bij de verdeling van overheidsmiddelen de Europese regels rondom aanbesteding en staatsteun. Ook bij de verdere inrichting van de Twente Board Development organisatie zal hiervoor aandacht zijn. Zo heeft deze BV een onafhankelijke Raad van Commissarissen die toeziet op de gang van zaken in de vennootschap.
Wierden	1. Zodanige aanpassing van de statuten op basis van de nieuwe wet versterking legitimiteit gemeenschappelijke regelingen, zodat ze aansluiten bij de geest van die nieuwe wet; 2. Het opnemen van voldoende waarborgen in de statuten, zodat zonder verstrengeling van belangen van de deelnemende partijen besluiten worden genomen over de toekenning van subsidie aan de partijen; 3. Zodanige aanpassing van de bestuursovereenkomst, zodat er elke raadsperiode een evaluatie moment plaatsvindt; 4. De oprichting onder de nieuwe regionale samenwerkingsstructuur van een regionale adviescommissie met daarin vanuit elke Twentse gemeente minimaal 1 raadslid;	1. De stichting is geen gemeenschappelijke regeling waarop de Wgr van toepassing is. De statuten van de stichting zijn gebaseerd op hoofdstuk 2 van het Burgerlijk Wetboek en zijn bedoeld om de juridische verhoudingen in een rechtspersoon te regelen en niet om de politiek bestuurlijke verhoudingen te regelen of te borgen. Via de wettelijke informatie- en verantwoordingsplicht van het college aan de raad en de bestuursovereenkomst tussen de colleges is democratische legitimiteit geborgd. 2. Het is inderdaad een belangrijk punt om waarborgen op te nemen om belangenverstrengelingen te voorkomen. De statuten zijn hierop aangescherpt. Hieraan is toegevoegd dat een lid van het bestuur niet deelneemt aan beraadslaging en besluitvorming indien hij daarbij een direct of indirect persoonlijk belang heeft (zie artikel 10, lid 11). Verder staat in artikel 12, lid 5 dat het bestuur van de stichting zo spoedig mogelijk zorgdraagt voor een gedragscode integriteit. Wij realiseren ons dat “zo spoedig mogelijk” niet concreet genoeg is. Daarom hebben we de Twente Board gevraagd om de integriteitscode nu te laten opstellen en ervoor te zorgen dat deze in de eerste vergadering van het bestuur van de stichting vastgesteld kan worden. Het voorkomen van belangenverstrengeling is daarnaast ook geborgd in het stemrecht. Eén O kan nooit zelfstandig een besluit nemen. Uitgaven zullen worden gedaan vanuit Twente Board Development. Daarbij is transparantie het uitgangspunt, evenals dat bij de verdeling van overheidsmiddelen de Europese regels rondom aanbesteding en staatsteun. Ook bij de

	5. Een structuur waarin inwoners en non-profit instanties hun inbreng tijdig kunnen realiseren; 6. Het op korte termijn uitwerken van de wijze waarop de informatievoorziening en verantwoording aan de Gemeenteraden plaatsvindt; 7. Het treffen van voorzieningen in de transitie van de Regio Twente voor een adequate ondersteuning en facilitering van de Twenteraad en het Twentepresidium.	verdere inrichting van de Twente Board Development organisatie zal hiervoor aandacht zijn. Zo heeft deze BV een onafhankelijke Raad van Commissarissen die toeziet op de gang van zaken in de vennootschap. 3. Opmerking is meegenomen bij de bestuursovereenkomst 4. Een adviescommissie van raadsleden is een van de opties die in de ontwerpwet Versterking legitimiteit gemeenschappelijke regelingen opgenomen is. De stichting is een 3O samenwerking, waarin de bestuurders uit de verschillende geledingen hun achterbannen vertegenwoordigen. Het inrichten van een adviescommissie op raadsniveau past niet bij het 3O-karakter en wordt om die reden niet geadviseerd. Daarom verwijzen wij hiervoor nader naar de onder 1 vermelde reactie. 5. De stichting is een 3O samenwerking, waarin de bestuurders uit de verschillende geledingen hun achterbannen vertegenwoordigen. Het regelen van de inbreng van inwoners en non-profit instanties past niet bij het 3O-karakter en wordt om die reden niet geadviseerd. De regelen van deze inspraak is aan het college respectievelijk de raad in het kader van de bestuursovereenkomst. Ook de andere O's zullen elk op hun eigen manier afstemmen met hun achterbannen. 6. Afstemming tussen de colleges over de inbreng in het bestuur van Stichting Twente Board is geregeld in de bestuursovereenkomst. De Gemeentewet regelt de actieve informatie- en verantwoordingsplicht tussen college en raad . In artikel 8 van de bestuursovereenkomst is ook benoemd dat het tijdig betrekken van de gemeenteraad onderwerp is van het bestuurlijk overleg. Wij adviseren om een bijlage te toe te voegen aan de bestuursovereenkomst waarin de positie van de raad in de nieuwe samenwerking duidelijker wordt omschreven en meer duidelijkheid wordt gegeven over informatie en verantwoording die het college aflegt ten aanzien van de Twente Board. 7. De positie van de Twenteraad heeft onze aandacht en de aandacht van het AB. Op 7 april 2021 is besloten de toekomstige facilitering van de Twenteraad samen met het presidium van de Twenteraad op te pakken. Tot die tijd (1 januari 2022) wordt de facilitering vanuit Regio Twente (en straks de GR Gezondheid) gehandhaafd. Inmiddels hebben zich daarvoor 3 gemeenten kandidaat gesteld en zullen deze opties verder worden uitgewerkt.

Gemeente	Besluit BOK in college	Advies DB aan colleges mbt aanpassing BOK
Almelo	Bestuursovereenkomst vastgesteld	Geen opmerkingen
Borne	Bestuursovereenkomst vastgesteld	Geen opmerkingen
Dinkelland	De raad heeft wensen en bedenkingen bij het college ingediend ten aanzien van de bestuursovereenkomst. U treft ze in het amendement onder punt 2b aan. Wij verzoeken u de bestuursovereenkomst en de toelichting daarop zodanig aan te passen, dat tegemoet gekomen wordt aan deze wensen en bedenkingen. 1. Helderheid te verkrijgen over de definitie van “langjarig”. 2. Er op aan te dringen dat de bestuursovereenkomst zodanig wordt aangepast dat er elke raadsperiode een evaluatiemoment plaatsvindt en dat een gemeente ook zonder toestemming van de andere gemeenten de overeenkomst kan opzeggen. 3. Op korte termijn een uitwerking te krijgen van de wijze waarop de informatievoorziening en verantwoording aan de Gemeenteraden plaatsvindt.	1. Langjarig is niet exact gedefinieerd in het besluit van het AB van 28 oktober 2020. Er is wel besloten om aanvullende middelen uit het PoC-fonds in te zetten voor een periode van 4 jaren. Daarmee is de indicatie dat daarmee in ieder geval 4 jaar wordt bedoeld. “Langjarig” is gebruikt om uit te drukken dat het de intentie is van alle partners om voor een langere periode op deze manier samen te werken. Met langjarig wordt bedoeld dat de bestuurlijke inspanning m.b.t. deze maatschappelijke opgave zich uitstrekt over veel meer dan 1 of 2 raadstermijnen, maar dat de evaluatie en de beschikbaarstelling van middelen wel in die raadstermijnen wordt vastgesteld, tegen dat langjarige perspectief. Niet alleen vanuit meerjarige investeringsprogramma’s is een meerjarig commitment nodig/wenselijk, maar ook omdat Twente Board Development geen project is maar een in een BV verankerde organisatie met vaste dienstverbanden. Dat is niet te organiseren op incidentele basis. In artikel 11 is de genoemde periode 2 jaar, vanwege de beschikbaarheid van middelen tot en met 2022. Voor 2023 en 2024 geldt een inspanningsverplichting. 2. Er is voor gekozen om de bestuursovereenkomst tweejaarlijks te evalueren. Dit voldoet aan de wens om elke raadsperiode te evalueren. Het zou in het kader van het reduceren van bestuurlijke drukte en administratieve lasten op termijn minder frequent kunnen. Maar aangezien het een nieuwe samenwerking is, adviseren wij dit voor nu te handhaven. Het opzeggen van de overeenkomst is een individueel besluit van een college. De gevolgen van de opzegging zijn echter collectief. Daarom is in artikel 15, lid 1 geregeld dat opzegging van de bestuursovereenkomst door één of meerdere partijen alleen mogelijk is met instemming van het bestuurlijk overleg over de financiële en organisatorische gevolgen van opzegging. Met andere woorden: eruit stappen is een individueel besluit, de gevolgen van opzegging regelen is een gezamenlijke opgave waarover alle partijen het eens moeten zijn. Indien gewenst kan deze uitleg nog beter in de toelichting worden geduid. 3. Het is aan de individuele colleges en raden om in het kader van de bestuursovereenkomst invulling te geven aan de wettelijke informatie- en verantwoordingsplicht van de colleges aan de raden. Wij adviseren om een

		bijlage te toe te voegen aan de bestuursovereenkomst waarin de rol van de raden in de nieuwe samenwerking duidelijker wordt omschreven als onderdeel van de bestuursovereenkomst. De verbinding van Twente Board met gemeenten en de kaderstellende en controlerende rol van de raden in de nieuwe situatie zal hierin aandacht krijgen
Enschede	Wij kunnen instemmen met de voorliggende tekst van de bestuursovereenkomst met dien verstande dat deze wordt aangevuld op het onderdeel stemrecht. Voor de sociaaleconomische structuurversterking, voldoet de kwaliteitszetel van de burgemeester van Enschede zoals die is belegd in de Twente Board. De bestuursovereenkomst biedt ook een podium voor samenwerking op andere terreinen dan de sociaaleconomische structuurversterking. Voor de goede orde, het spreekt voor zich dat net als de andere gemeenten, (de burgemeester van) Enschede hier normaal stemrecht heeft. Met het oog op toekomstige strategische besluitvorming in de gemeentelijke samenwerking met betrekking andere opgaven, is stemrecht voor alle deelnemers in deze geleding immers essentieel.	M.b.t. stemrecht van Enschede is dat er niet over de inbreng van de 3 vertegenwoordigers in de Twente Board, omdat Enschede zelf een bestuurder in de Twente Board heeft. Voor overige onderwerpen is het de intentie geweest om Enschede hetzelfde stemrecht te geven als de overige gemeenten. We merken op dat dit niet duidelijk genoeg is opgenomen in de bestuursovereenkomst, omdat er is verwezen naar artikel 8, lid 1 eerste lid. Dat had artikel 8 sub a moeten zijn. Wij adviseren artikel 12, lid 2 hierop te wijzigen: “De leden van het bestuurlijk overleg hebben ten aanzien van de inbreng in het bestuur van de Twente Board ieder één stem met uitzondering van het ingevolge artikel 6, lid 2 aangewezen lid, tenzij het gaat om de financiële inbreng van gemeenten in de Twente Board of haar uitvoeringsorganisatie...” Daarnaast heeft het stemrecht van Enschede ook betrekking op het bespreken van andere onderwerpen in het bestuurlijk overleg (artikel 10).
Haaksbergen	Het college gaat in principe akkoord met de tekst van de bestuursovereenkomst. Het college merkt op dat juist de strekking van deze overeenkomst in lijn moet komen te leggen met de intenties van de zienswijze van de raad. Deze is tot uitdrukking gebracht in het amendement dat de raad op 31 maart unaniem heeft aangenomen en bij het algemeen bestuur is ingediend als zienswijze op de statuten van Stichting Twente Board. In de zienswijze wordt met name aandacht gevraagd voor de rol van de raad: kaderstellend en controlerend. Het college is van mening dat in de vernieuwde samenwerking de band tussen de Stichting Twente Board en de gemeenten en daarmee de specifieke rol en positie van de raden steviger tot uitdrukking moet komen. Derhalve dient de strekking en zo mogelijk de tekst van de BOK SES daarop te worden aangepast.	Het is aan de individuele colleges en raden om in het kader van de bestuursovereenkomst invulling te geven aan de wettelijke informatie- en verantwoordingsplicht van de colleges aan de raden. Wij adviseren om een bijlage te toe te voegen aan de bestuursovereenkomst waarin de rol van de raden in de nieuwe samenwerking duidelijker wordt omschreven en waarbij de huidige toelichting onderdeel wordt van de bestuursovereenkomst. De verbinding van Twente Board met gemeenten en de kaderstellende en controlerende rol van de raad in de nieuwe situatie zal hierin aandacht krijgen.
Hellendoorn	1. De bestuursovereenkomst zodanig aan te passen dat een gemeente ook zonder toestemming van de andere gemeenten de overeenkomst op kan zeggen. Uiteraard met inachtneming	1. Het opzeggen van de overeenkomst is een individueel besluit van een college. De gevolgen van de opzegging zijn echter collectief. Daarom is in artikel 15 lid 1 geregeld dat opzegging van de bestuursovereenkomst door één of meerdere partijen alleen mogelijk is met instemming van het bestuurlijk overleg over de

	van de overeengekomen opzegtermijnen en een correcte afwikkeling van aangegane financiële verplichtingen. 2. De huidige voorstellen gaan er vanuit dat de directeur 3O organisatie jaarlijks alle raden of enkele gezamenlijk bezoekt voor een terugblik op het vorig jaar en het schetsen van de contouren voor komend jaar. Wij hechten op dit punt aan een meer bestuurlijke aanpak, waarbij de beoogde terugkoppeling vaan de raden jaarlijks door de voorzitter van stichting Twente Board wordt opgepakt.	<u>financiële en organisatorische gevolgen van opzegging.</u> Met andere woorden: eruit stappen is een individueel besluit, de gevolgen van opzegging regelen is een gezamenlijke opgave waarover alle partijen het eens moeten zijn. Indien gewenst kan deze uitleg nog beter in de toelichting worden geduid. 2. De Twente Board heeft er natuurlijk alle belang bij dat de nieuwe vorm van samenwerking tussen overheid, onderwijs- en kennisinstelling en ondernemers succesvol is en ten opzichte van de huidige situatie van meerwaarde is voor de gemeenten. Voor het voortbestaan van Twente Board (Development) is dit essentieel. Het is daarom vanzelfsprekend dat Twente Board (Development) een goede relatie met de raden nastreeft. Maar formeel gaat dit via de colleges, die informatie krijgen uit het bestuurlijk overleg. En informeel via bezoeken aan de raad door in ieder geval de directeur van TBD. Indien mogelijk sluit de voorzitter van de Twente Board hierbij aan, in ieder geval het eerste jaar en bij de bespreking over meerjarenplannen.
Hengelo	Wij kunnen in beginsel instemmen met de huidige lijn van de Bestuursovereenkomst, met dien verstande dat de intentie van de aangenomen amendementen (ingediend als wensen en bedenkingen ten aanzien van de Statuten Stichting Twenteboard) zo mogelijk tot hun recht kunnen komen in de Bestuursovereenkomst. We willen deze wensen en bedenkingen om die reden in de bespreking van de Bestuursovereenkomst inbrengen en de definitieve versie te zijner tijd in ons college vaststellen. 1. Het eerste amendement ziet op de wens of bedenking van het wijzigen van artikel 10 van de statuten van de Stichting Twente Board. 2. Het tweede amendement ziet op de wens of bedenking om in de doelstelling van de Stichting Twente Board tot uitdrukking te laten komen dat circulariteit & duurzaamheid van minstens even groot belang is als de beoogde economische ontwikkeling.	1. Het is aan de individuele colleges en raden om in het kader van de bestuursovereenkomst invulling te geven aan de wettelijke informatie- en verantwoordingsplicht van de colleges aan de raden. Wij adviseren om een bijlage te toe te voegen aan de bestuursovereenkomst waarin de rol van de raden in de nieuwe samenwerking duidelijker wordt omschreven en waarbij dit onderdeel wordt van de bestuursovereenkomst. De verbinding van Twente Board met gemeenten en de kaderstellende en controlerende rol van de raden in de nieuwe situatie zal hierin aandacht krijgen 2. De raad van Hengelo stelt een aanpassing van de doelstelling voor in de statuten. Hierop hebben wij gereageerd in de wensen en bedenkingen. De bestuursovereenkomst is bedoeld om het overleg tussen de 14 colleges n te organiseren en niet om inhoudelijke doelstellingen op te nemen. Naar onze mening horen dit soort doelstellingen in een economische meerjarenagenda te worden verwoord.
Hof van Twente	Het college heeft gevraagd de opmerkingen die zijn geplaatst bij de oprichting van de Stichting Twente Board ook mee te nemen bij de BOK SES (zie bij wensen en bedenkingen). In het kort zijn dit:	1. Er is volgens ons geen sprake van verslechtering van democratische legitimatie in brede zin, omdat het gevoerde economische beleid niet meer alleen door de overheid alleen wordt bepaald, maar samen met vertegenwoordigers van ondernemers en kennisinstellingen. Op deze wijze heeft een bredere kring van vertegenwoordigers van onze inwoners een

	1. Democratische legitimatie - Continue aandacht en daarmee een goede rapportage en communicatie vanuit de stichting richting de colleges. 2. Onduidelijkheid over de financiële toezeggingen. Onze gemeente heeft een toezegging gedaan welke loopt tot eind 2022. Toezeggingen voor vervolgfinanciering zal de raad pas kunnen doen na de integrale afweging in de kadernota van medio 2022. 3. Noodzaak om de Twenteraad een goede landingsplaats te geven in de nieuwe regionale structuren. Een bespreking welke wordt vervolgd bij de bespreking door de raden van de voorstellen over onder meer de GR gezondheid.	belangrijke rol. De inbreng en afstemming van de 14 colleges in het bestuur van de Stichting Twente Board vindt plaats via het overleg bij de bestuursovereenkomst. De Gemeentewet regelt de actieve informatie- en verantwoordingsplicht tussen college en raad. In artikel 8 van de bestuursovereenkomst is benoemd dat het tijdig betrekken van de gemeenteraden onderwerp is van het bestuurlijk overleg. Het afleggen van verantwoording en de actieve informatieplicht in deze nieuwe situatie moet goed worden geborgd. Wij adviseren daarom om een bijlage te toe te voegen aan de bestuursovereenkomst waarin de rol van de raden in de nieuwe samenwerking duidelijker wordt omschreven en meer duidelijkheid wordt gegeven over informatie en verantwoording ten aanzien van de Twente Board. 2. In de bestuursovereenkomst wordt uitgegaan van financiering tot en met 2022. In artikel 12 staat dat partijen uiterlijk 1 juli 2022 de bijdrage evalueren mede op basis van een evaluatie van de Twente Board over de werking van de 3O-samenwerking. Besluiten over additionele middelen zoals meerjarenplannen en investeringsagenda's, worden unaniem genomen nadat partijen het voorgenomen besluit gelet op het budgetrecht voor instemming aan hun raden hebben voorgelegd. 3. De positie van de Twenteraad heeft onze aandacht en de aandacht van het AB . Op 7 april 2021 is besloten de toekomstige facilitering van de Twenteraad samen met het presidium van de Twenteraad op te pakken. Tot die tijd (1 januari 2022) wordt de facilitering vanuit Regio Twente (en straks de GR Gezondheid) gehandhaafd. Inmiddels hebben zich daarvoor 3 gemeenten kandidaat gesteld en zullen deze opties verder worden uitgewerkt.
Losser	Bestuursovereenkomst vastgesteld	Geen opmerkingen
Oldenzaal	Het college van Oldenzaal heeft ingestemd met de SESBOK Het college onderschrijft die zienswijze van de raad m.b.t: Binnen de kring van Twentse gemeenten er op aan te dringen dat de BOK (Bestuursovereenkomst) zodanig wordt aangepast dat er elke raadsperiode een evaluatiemoment plaatsvindt en dat een gemeente ook zonder toestemming van de andere gemeenten de overeenkomst kan opzeggen	Er is voor gekozen om de bestuursovereenkomst tweejaarlijks te evalueren. Dit voldoet aan de wens om elke raadsperiode te evalueren. Het zou in het kader van het reduceren van bestuurlijke drukte en administratieve lasten op termijn minder frequent kunnen. Maar aangezien het een nieuwe samenwerking is, adviseren wij dit voor nu te handhaven. Het opzeggen van de overeenkomst is een individueel besluit van een college. De gevolgen van de opzegging zijn echter collectief. Daarom is in artikel 15, lid 1 geregeld dat opzegging van de bestuursovereenkomst door één of meerdere partijen alleen mogelijk is met instemming van het bestuurlijk overleg over de financiële en organisatorische

		gevolgen van opzegging. Met andere woorden: eruit stappen is een individueel besluit, de gevolgen van opzegging regelen is een gezamenlijke opgave waarover alle partijen het eens moeten zijn. Indien gewenst kan deze uitleg nog beter in de toelichting worden geduid.
Rijssen-Holten	Bestuursovereenkomst ongewijzigd vastgesteld. Het college meent dat aan de opmerkingen van de raad al voldaan is of gaat worden. Opmerkingen raad aan college om binnen de kring van de Twentse gemeenten: 1. Helderheid te verkrijgen over de definitie van “langjarig” 2. Er op aan te dringen dat de bestuursovereenkomst zodanig wordt aangepast dat er elke raadsperiode een evaluatiemoment plaatsvindt en dat een gemeente ook zonder toestemming van de andere gemeenten de overeenkomst kan opzeggen. 3. Op korte termijn een uitwerking te krijgen van de wijze waarop de informatievoorziening en verantwoording aan de Gemeenteraden plaatsvindt.	1. Langjarig is niet gedefinieerd in het besluit van het AB van 28 oktober 2020. Er is toen wel besloten om aanvullende middelen uit het PoC-fonds in te zetten voor een periode van 4 jaren. Daarmee is de indicatie dat daarmee in ieder geval 4 jaar wordt bedoeld. “Langjarig” is gebruikt om uit te drukken dat het de intentie is van alle partners om voor een langere periode op deze manier samen te werken. Met langjarig wordt bedoeld dat de bestuurlijke inspanning m.b.t. deze maatschappelijke opgave zich uitstrekt over veel meer dan 1 of 2 raadstermijnen, maar dat de evaluatie en de beschikbaarstelling van middelen wel in die raadstermijnen wordt vastgesteld, tegen dat langjarige perspectief. Niet alleen vanuit meerjarige investeringsprogramma’s is een meerjarig commitment nodig/wenselijk, maar ook omdat Twente Board Development geen project is maar een in een BV verankerde organisatie met vaste dienstverbanden. Dat is niet te organiseren op incidentele basis. In artikel 11 is de genoemde periode 2 jaar, vanwege de beschikbaarheid van middelen tot en met 2022. Voor 2023 en 2024 geldt een inspanningsverplichting. 2. Er is voor gekozen om de bestuursovereenkomst tweejaarlijks te evalueren. Dit voldoet aan de wens om elke raadsperiode te evalueren. Het zou in het kader van het reduceren van bestuurlijke drukte en administratieve lasten op termijn minder frequent kunnen. Maar aangezien het een nieuwe samenwerking is, adviseren wij dit voor nu te handhaven. Het opzeggen van de overeenkomst is een individueel besluit van een college. De gevolgen van de opzegging zijn echter collectief. Daarom is in artikel 15, lid 1 geregeld dat opzegging van de bestuursovereenkomst door één of meerdere partijen alleen mogelijk is met instemming van het bestuurlijk overleg over de financiële en organisatorische gevolgen van opzegging. Met andere woorden: eruit stappen is een individueel besluit, de gevolgen van opzegging regelen is een gezamenlijke opgave waarover alle partijen het eens moeten zijn. Indien gewenst kan deze uitleg nog beter in de toelichting worden geduid. 3. Het is aan de individuele colleges en raden om in het kader van de bestuursovereenkomst invulling te geven aan de wettelijke informatie- en

		verantwoordingsplicht van de colleges aan de raden. Wij adviseren om een bijlage te toe te voegen aan de bestuursovereenkomst waarin de rol van de raden in de nieuwe samenwerking duidelijker wordt omschreven en waarbij dit onderdeel wordt van de bestuursovereenkomst. De verbinding van Twente Board met gemeenten en de kaderstellende en controlerende rol van de raden in de nieuwe situatie zal hierin aandacht krijgen.
Twenterand	Op 9 februari 2021 heeft het college besloten om de bestuursovereenkomst aan te gaan en vast te stellen. Een goede evaluatie, met betrokkenheid uit onderwijs, ondernemers en overheid is dan ook hard en snel nodig. Ons college zou die evaluatie graag nog dit jaar willen doen om de huidige gemeenteraad daar nog in mee te nemen. Na de raadsvergadering van 9 maart 2021 hebben wij besloten om de bestuursovereenkomst pro forma op te zeggen. Dit om de gemeenteraad in de gelegenheid te stellen goed invulling te geven aan haar budgetrecht, op basis van een goede evaluatie. Bovendien biedt de bestuursovereenkomst ons geen andere keus. De bestuursovereenkomst is er op gericht om leden niet uit te laten treden. Dat moet ook niet het uitgangspunt zijn, maar door de bepalingen in de overeenkomst over de opzegtermijn en het feit dat opzegging ingaat zodra het bestuurlijk overleg heeft ingestemd, maakt dat het lastig wordt om uit te treden. Het besluit van ons college om pro forma op te zeggen is dan ook gericht op een situatie waarin college en raad gezamenlijk kunnen bepalen over een eventuele voortzetting van deelname aan de Stichting Twente Board vanaf het jaar 2023. **Wijzigingen bestuursovereenkomst** In het amendement stelt de gemeenteraad ook wijzigingen voor de bestuursovereenkomst voor. Het gaat hier om: 1. de toevoeging van de horeca en evenementenbranche aan de O van Ondernemers vanwege hun belangrijke positie in Twente. Ook doet de raad een voorstel van een toevoeging van een vierde O, die van Organisatie van maatschappelijk belang. Hierbij werd als suggestie gedaan om de Betaald Voetbal Organisaties (Heracles Almelo en FC Twente) daarbij te	1. De raad van Twenterand stelt een aanpassing van de doelstelling voor in de statuten. Hierop hebben wij gereageerd in de wensen en bedenkingen. De bestuursovereenkomst is bedoeld om het overleg tussen de 14 colleges te organiseren en niet om inhoudelijke doelstellingen op te nemen. Naar onze mening horen dit soort doelstellingen in een economische meerjarenagenda te worden verwoord en niet in een bestuursovereenkomst tussen de colleges. Het opzeggen van de overeenkomst is een individueel besluit van een college. De gevolgen van de opzegging zijn echter collectief. Daarom is in artikel 15 lid 1 geregeld dat opzegging van de bestuursovereenkomst door één of meerdere partijen alleen mogelijk is met instemming van het bestuurlijk overleg over de financiële en organisatorische gevolgen van opzegging. Met andere woorden: eruit stappen is een individueel besluit, de gevolgen van opzegging regelen is een gezamenlijke opgave waarover alle partijen het eens moeten zijn. Indien gewenst kan deze uitleg nog beter in de toelichting worden geduid. 2. Er is voor gekozen om de bestuursovereenkomst tweejaarlijks te evalueren. Dit voldoet aan de wens om elke raadsperiode te evalueren. Het zou in het kader van het reduceren van bestuurlijke drukte en administratieve lasten op termijn minder frequent kunnen. Maar aangezien het een nieuwe samenwerking is, adviseren wij dit voor nu te handhaven. Wij hebben kennisgenomen van de pro forma opzegging van de overeenkomst en spreken de hoop uit dat de beantwoording van de vragen aanleiding voor het college is om de pro forma opzegging in te trekken. Wat ons betreft is opzegging niet nodig. (zie ook ons memo hierover, besproken in het AB van 19 maart, agendapunt 5). In de bestuursovereenkomst wordt uitgegaan van financiering tot en met 2022. In artikel 12 staat dat partijen uiterlijk 1 juli 2022 de bijdrage evalueren mede op basis van een evaluatie van de Twente Board over de werking van de 3O-samenwerking. Besluiten over additionele middelen zoals meerjarenplannen en investeringsagenda's, worden unaniem genomen nadat het

	betrekken. In andere regio's (Zwolle, Heerenveen) gebeurt dat al en met succes. 2. Verder stelt de raad voor een wijziging door te voeren in de inspanningsverplichting, genoemd in artikel 11, lid 1 en doet zij het voorstel voor een aantal aanpassingen bij het uittreden (opzegtermijn en geen financiële gevolgen). Wij verwijzen u naar de complete tekst van het amendement, waaruit ook zal blijken dat evalueren van groot belang is voor zowel raad als college van de gemeente Twenterand. **Tekst amendement:** Het college van de gemeente Twenterand met betrekking tot de BOK SES Twente, verzoeken de volgende wijzigingen aan te brengen: **Artikel 10: Overige onderwerpen** Voor 1 april 2022 de uitkomsten van een onderzoek presenteren, waarin in beeld wordt gebracht: 1. Hoe de horeca en evenementenbranche, die substantieel bijdragen aan het imago van Twente, een serieuze positie krijgen in de O van Ondernemers; 2. Of het een meerwaarde is een 4e O aan de 3O's toe te voegen, zijnde Organisatie van maatschappelijk belang. **Artikel 11: Financiële inbreng gemeenten in de Twente Board** De onder punt 1 de zinsnede : "Elke partij spant zich, voor zover nog nodig, ervoor in dat zijn raad voor de jaren 2023 en 2024 het daarvoor benodigde budget beschikbaar stelt" weg te laten. (onder 2 wordt al aangegeven dat wanneer partijen daar afspraken over worden gemaakt deze nagekomen moeten worden). Daarnaast zouden wij het volgende gewaarborgd zien in de BOK SES Twente: - Dat de BOK zodanig wordt aangepast dat er elke raadsperiode een evaluatiemoment plaatsvindt - Dat de gemeente in elke raadsperiode de keuze heeft, zonder toestemming van de andere gemeenten, na evaluatie de samenwerking c.q. overeenkomst te beëindigen zonder dat het financiële gevolgen heeft. Voor deze beëindiging geldt een periode van 18 maanden.	college het voorgenomen besluit gelet op het budgetrecht voor instemming aan hun raad hebben voorgelegd.

	- De gemeenteraad draagt het college op de Bestuursovereenkomst SES Twente pro forma op te zeggen om zo de ruimte te creëren vóór 1 juli 2022 met een kwalitatief en kwantitatief goede evaluatie te komen, waarbij de raad betrokken wordt.	
Tubbergen	De raad heeft wensen en bedenkingen bij het college ingediend ten aanzien van de bestuursovereenkomst. U treft ze in het amendement onder punt 2b aan. Wij verzoeken u de bestuursovereenkomst en de toelichting daarop zodanig aan te passen, dat tegemoet gekomen wordt aan deze wensen en bedenkingen. 1. De bij ingang van de overeenkomst voorziene bijdrage door deelnemers van € 9,01 per inwoner per jaar, voor de duur van vier jaar te maximaliseren. Maximalisatie met dien verstande dat uitsluitend indexatie van loonkosten volgens de CAO-loonindex kan plaatsvinden. 2. In het bestuurlijk overleg te bewaken dat de financiële inbreng direct of indirect (voor de regio als geheel) ten goede komt van de gemeente Tubbergen. 3. Binnen de kring van de Twentse gemeenten: a. Helderheid te verkrijgen over de definitie van “langjarig”. b. Er op aan te dringen dat de bestuursovereenkomst zodanig wordt aangepast dat er elke raadsperiode een evaluatiemoment plaatsvindt en dat een gemeente ook zonder toestemming van de andere gemeenten de overeenkomst kan opzeggen. c. Op korte termijn een uitwerking te krijgen van de wijze waarop de informatievoorziening en verantwoording aan de Gemeenteraden plaatsvindt	1. Tot en met 2022 is € 9,01 per inwoner per jaar beschikbaar gesteld, vanuit reeds beschikbaar gestelde middelen (dat is exclusief € 1,- per inwoner voor toeristische marketing, dat gaat naar het Recreatieschap Twente). Na deze periode is het aan de raden om opnieuw geld beschikbaar te stellen. Dit kan niet geregeld worden via de bestuursovereenkomst die aangegaan wordt door de colleges, omdat dan voorbij wordt gegaan aan het budgetrecht van de raden. Het AB heeft op 28 oktober 2020 besloten om scenario 2 te kiezen en deze jaarlijks te indexeren met CAO-loonindex. Scenario 2 bevat meer kosten dan alleen lonen. Als de prijzen niet worden geïndexeerd, is op voorhand al duidelijk dat er een tekort ontstaat in de loop van de jaren. De budgetten zijn vanuit een taakstellend optiek strak begroot, waardoor de gemeenten minder hoeven te betalen dan nu. Verder bezuinigen door niet te indexeren is niet verantwoord. 2. Wij nemen aan dat het belang van Twente voorop staat en zien dit voor het overige als een specifieke vraag aan het college van Tubbergen. 3. Reactie: a. Langjarig is niet gedefinieerd in het besluit van het AB van 28 oktober 2020. Er is toen wel besloten om aanvullende middelen uit het PoC-fonds in te zetten voor een periode van 4 jaren. Daarmee is de indicatie dat daarmee in ieder geval 4 jaar wordt bedoeld. “Langjarig” is gebruikt om uit te drukken dat het de intentie is van alle partners om voor een langere periode op deze manier samen te werken. Met langjarig wordt bedoeld dat de bestuurlijke inspanning m.b.t. deze maatschappelijke opgave zich uitstrekt over veel meer dan 1 of 2 raadstermijnen, maar dat de evaluatie en de beschikbaarstelling van middelen wel in die raadstermijnen wordt vastgesteld, tegen dat langjarige perspectief. Niet alleen vanuit meerjarige investeringsprogramma’s is een meerjarig commitment nodig/wenselijk, maar ook omdat Twente Board Development geen project is maar een in een BV verankerde organisatie met vaste dienstverbanden. Dat is niet te organiseren op incidentele basis. In artikel 11 is de genoemde periode 2 jaar, vanwege de beschikbaarheid van

		middelen tot en met 2022. Voor 2023 en 2024 geldt een inspanningsverplichting b. Er is voor gekozen om de bestuursovereenkomst tweejaarlijks te evalueren. Dit voldoet aan de wens om elke raadsperiode te evalueren. Het zou in het kader van het reduceren van bestuurlijke drukte en administratieve lasten op termijn minder frequent kunnen. Maar aangezien het een nieuwe samenwerking is, adviseren wij dit voor nu te handhaven. Het opzeggen van de overeenkomst is een individueel besluit van een college. De gevolgen van de opzegging zijn echter collectief. Daarom is in artikel 15, lid 1 geregeld dat opzegging van de bestuursovereenkomst door één of meerdere partijen alleen mogelijk is met instemming van het bestuurlijk overleg over de financiële en organisatorische gevolgen van opzegging. Met andere woorden: eruit stappen is een individueel besluit, de gevolgen van opzegging regelen is een gezamenlijke opgave waarover alle partijen het eens moeten zijn. Indien gewenst kan deze uitleg nog beter in de toelichting worden geduid. c. Het is aan het individuele college om in het kader van de bestuursovereenkomst invulling te geven aan de wettelijke informatie- en verantwoordingsplicht van de colleges aan de raden. Wij adviseren om een bijlage te toe te voegen aan de bestuursovereenkomst waarin de rol van de raden in de nieuwe samenwerking duidelijker wordt omschreven en waarbij de huidige toelichting onderdeel wordt van de bestuursovereenkomst. De verbinding van Twente Board met gemeenten en de kaderstellende en controlerende rol van de raden in de nieuwe situatie zal hierin aandacht krijgen
Wierden	Besloten om de bestuursovereenkomst aan te gaan. College dringt er bij het Algemeen Bestuur op aan de wensen en bedenkingen van de raad over deze bestuursovereenkomst te verwerken in de definitieve tekst van de overeenkomst. Dit zijn: Wensen en bedenkingen raad over bestuursovereenkomst: 1. Zodanige aanpassing van de bestuursovereenkomst, zodat er elke raadsperiode een evaluatie moment plaatsvindt.	1. Er is oorspronkelijk voor gekozen om de bestuursovereenkomst tweejaarlijks te evalueren. Er is voor gekozen om de bestuursovereenkomst tweejaarlijks te evalueren. Dit voldoet aan de wens om elke raadsperiode te evalueren. Het zou in het kader van het reduceren van bestuurlijke drukte en administratieve lasten op termijn minder frequent kunnen. Maar aangezien het een nieuwe samenwerking is, adviseren wij dit voor nu te handhaven. 2. Het is aan de individuele colleges en raden om in het kader van de bestuursovereenkomst invulling te geven aan de wettelijke informatie- en verantwoordingsplicht van de colleges aan de raden. Wij adviseren om een bijlage te toe te voegen aan de bestuursovereenkomst waarin de rol van de raden in de nieuwe samenwerking duidelijker wordt omschreven en waarbij de huidige toelichting onderdeel wordt van de bestuursovereenkomst. De

	2. 2. Het op korte termijn uitwerken van de wijze waarop de informatievoorziening en verantwoording aan de Gemeenteraden plaatsvindt.	verbinding van Twente Board met gemeenten en de kaderstellende en controlerende rol van de raden in de nieuwe situatie zal hierin aandacht krijgen.